

**PAROHIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ
"ÎNVIEREA DOMNULUI"
DIN ADELAIDE, AUSTRALIA DE SUD
"THE LORD'S RESURRECTION"
ROMANIAN ORTHODOX PARISH
OF ADELAIDE, SOUTH AUSTRALIA
GPO BOX 962, ADELAIDE, SA 5001
Tel. 08 8365 7586**

BULETIN DE INFORMAȚII COMUNITARE

IUNIE-OCTOMBRIE 2012

INFORMAȚII DE LA DEPARTAMENTUL PENTRU SERVICII UMANE (CENTRELINK)

Centrelink a devenit parte a Departamentului pentru Servicii Umane (Department of Human Services). Cardurile pe care le au acum beneficiarii pot fi folosite în continuare, dar ele vor fi înlocuite treptat, până în august 2013, cu cele purtând emblema departamentului.

Verificarea datelor referitoare la investiții de către Departamentul pentru Servicii Umane

Departamentul pentru Servicii Umane (Department of Human Services) contactează pensionarii pentru a verifica dacă datele pe care aceștia le-au dat despre investiții sunt corecte. Contactul inițial va fi prin scrisoare și informațiile cerute vor fi limitate la aspectele care pot influența plățile de la Departamentul pentru Servicii Umane.

Datorită numeroaselor fraude recente, dacă aveți suspiciuni despre autenticitatea contactului, puteți suna la Older Australian Line (13 23 00) sau lua legătura cu oficiul Centrelink de care aparțineți. Pentru internauții adresa este: www.humanservices.gov.au.

Suplimentul pentru pensionarii cu venituri mici (Low Income Supplement)

Suplimentul pentru pensionarii cu venituri mici, în valoare de 300 dolari pe an, se plătește, începând cu data de 1 iulie 2012, persoanelor care nu beneficiază de asistență financiară, fie prin sistemul de impozitare, fie prin măsurile de asistență domestică. Criteriile de calificare pentru acest supliment sunt:

- veniturile taxabile să nu depășească 30 000 dolari /an (pentru o persoană) și 45 000 dolari/an (pentru cupluri);
- impozitul pe venit pentru anul financiar respectiv să nu depășească 300 dolari;
- perioada pe care s-a primit pensie în anul financiar respectiv să nu depășească 39 de săptămâni;

- persoanele care fac cerere pentru supliment să aibă rezidență și să se afle în Australia la data depunerii cererii și

- să nu fi fost plecate din Australia în ultimele 39 de săptămâni.

Documentele necesare sunt avizul de impozitare pe anul financiar 2011-2012 și

acte de identitate care întrunesc 100 puncte.

Pot face cerere pentru supliment și persoanele care nu trebuie să depună declarație de venituri, cu condiția să poată dovedi că venitul lor este sub limitele indicate mai sus. Informații mai multe la numărul de telefon 13 24 68.

Suplimentul pentru energie curată (Clean Energy Supplement)

Prima rată a acestui supliment s-a plătit în lunile mai și iunie din acest an (250 dolari pentru o persoană și 380 de dolari pentru cupluri). Următoarea rată se va plăti în luna iunie a anului viitor. În 2013 plățile se vor face trimestrial și retrospectiv (plata din iunie va fi pentru perioada 1 aprilie – 30 iunie 2013).

Pentru persoanele care se califică pentru primirea beneficiului de impozit pentru familii (Family Tax Benefit), plățile vor începe din luna iulie, 2013, iar cele care primesc alocațiile pentru elevi/studenti sau pentru tineret, din ianuarie 2014 (acoperind și perioada iulie – decembrie 2013).

Suplimentul pentru familiile cu un singur venit

Suplimentul este de numai 300 de dolari, plătit familiilor cu unul sau mai mulți copii dependenți, al căror unic venit este între 68 000 și 150 000 dolari pe an. Plățile vor începe de la 1 iulie 2013. Se acceptă și cereri din partea familiilor în care sunt două venituri, cu condiția ca cel de-al doilea venit să nu depășească 18000 dolari pe an.

Suplimentul se va plăti direct, fără a fi nevoie de cerere, familiilor care primesc beneficiul de impozit pentru familii (Family Tax Benefit). Familiile care îndeplinesc criteriul venitului, dar nu primesc beneficiul de impozit pentru familii, vor trebui să depună cereri.

Bonusul pentru copiii de vârstă școlară (Schoolkids Bonus)

Scopul acestei plăți este de a-i ajuta pe părinți la acoperirea cheltuielilor legate de educația copiilor. Forma aceasta de ajutor înlocuiește restituirile de impozit pentru educație (Education Tax Refund).

Nu este nevoie ca părinții să facă cerere pentru a primi bonusul pentru copiii de vârstă școlară, și nici nu mai este nevoie să păstreze toate chitanțele pentru a justifica restituirea banilor cheltuiți pentru educația copiilor. Bonusul se va plăti în lunile ianuarie și iulie ale fiecărui an, începând din 2013.

Se califică pentru primirea bonusului părinții (sau îngrijitorii/custozii) cărora li se plătește beneficiul tip A de impozit pentru familii (Family Tax Benefit Part A) pentru un copil dependent care:

- fie are sub 16 ani și urmează cursuri primare sau secundare,
- fie are între 16 – 18 ani și urmează cursuri de zi complete la nivel secundar (sau are scutire pentru studii),
- fie a împlinit 19 ani în anul calendaristic respectiv și studiază la nivel secundar.

Bonusul se va plăti de asemenea, și elevilor nedependenți de părinți care:

- au între 16 și 18 ani, sau împlinesc 19 ani în anul calendaristic respectiv,
- studiază la nivel secundar, la cursuri de zi cu normă întreagă și
- se califică pentru primirea alocației pentru tineret, a alocației de trai ABSTUDY sau a pensiei de boală (împreună cu suplimentul de educație pentru pensionari).

Nivelul plăților va fi următorul:

- două rate de câte 205 dolari pentru fiecare copil care studiază la nivel de școală primară, deci 410 dolari/an;
- două rate de câte 410 dolari pentru fiecare copil care studiază la nivel de școală secundară (810 dolari/an).

Plățile pentru părinții care nu au custodie integrală se fac în funcție de procentajul de îngrijire acordat copilului.

Modul în care se fac plățile depinde de felul în care părinții primesc beneficiul de impozite pentru familii (Family Tax Benefit).

- Dacă beneficiul de impozite este primit la fiecare două săptămâni, prima plată se va face în perioada de două săptămâni de după 9 ianuarie 2013.
- Dacă plata beneficiului se face nu în rate, ci integral, plata se face la stabilirea cumulului beneficiului de impozit pentru familii.
- Pentru elevii care primesc plăți de la Departamentul pentru Servicii Umane, direct în contul lor de bancă, bonusul va fi plătit pe aceeași cale.

Trecerea de la restituirea totală sau parțială a cheltuielilor pentru educație prin sistemul de impozitare la plata bonusului pentru copiii de vârstă școlară are loc în două etape.

În prima etapă, la sfârșitul anului financiar 2011-2012, părinții au primit bonusul integral în iunie 2012. Sumele primite au înlocuit restituirile care ar fi trebuit să le fie făcute din impozitul pe anul 2011-2012.

Bonusul li s-a plătit părinților care se califică direct în conturile de bancă. Aceste plăți au fost făcute între **20 și 29 iunie 2012** persoanelor care îndeplineau criteriile de calificare la data de **8 mai 2012**, sumele plătite fiind de **409** dolari pentru copii care studiază la nivel primar și de **818** dolari pentru copiii care studiază la nivel secundar.

Calificarea însemna că părinții puteau primi restituiri din impozite pentru cheltuielile de educație dacă aveau:

- copii dependenți între 5 și 11 ani, studiind la nivel de școală primară,
- copii dependenți între 12 și 15 ani, studiind la nivel de școală secundară sau
- copii dependenți între 16 și 18 ani (împlinind 19 ani în anul calendaristic 2012), studiind la nivel secundar (cursuri de zi, normă întreagă).

La data de **8 mai 2012** s-au făcut și plățile pentru elevii între 16 și 18 ani, nedependenți de părinți, care au împlinit/împlinesc 19 ani în anul calendaristic 2012, studiază la nivel secundar (cursuri de zi, normă întreagă) și se califică pentru primirea alocației pentru tineret, a alocației de trai ABSTUDY sau a pensiei de boală (împreună cu suplimentul de educație pentru pensionari).

Bonusul pentru anul financiar 2011-2012 poate fi plătit și unor persoane care nu îndeplineau criteriile de plată la data de 8 mai 2012:

- familiile al căror copil a terminat cursurile liceale la sfârșitul anului 2011;
- familiile care au primit beneficiul de impozit pentru familii (de tip A) pentru un copil de vârstă școlară pentru numai o parte

a anului financiar 2011-2012, dar nu îl mai primeau la data de 8 mai 2012;

- familiile al căror copil era elev de școală primară la data de 8 mai 2012, dar încă nu împlinise 5 ani;

- elevii care pe o anumită parte a anului financiar 2011-2012 au urmat cursuri liceale

și au primit alocații sau beneficii de la Departamentul pentru Servicii Umane.

Persoanele cărora nu li s-a restituit nimic din impozitele pentru anul financiar 2011-2012 și care consideră că se califică pentru plata bonusului, precum și cele care nu au primit sumele la care se așteptau, pot obține mai multe informații sunând la numărul 13 2468.

IMPOZITE

Tabelul de mai jos prezintă impozitul pe venituri în următorii ani financiari.

Anii financiari 2012-2013, 2013-2014 și 2014-2015		Anul financiar 2015-2016	
Venitul (\$)	Nivelul impozitării (\$)	Venitul (\$)	Nivelul impozitării (\$)
0 – 18 200	0	0 – 19 400	0
18 201 -37 000	19 cenți pentru fiecare dolar peste 18 200	19 401 – 37 000	19 cenți pentru fiecare dolar peste 19 000
37 001 - 80 000	3 572, plus 32.5 cenți pentru fiecare dolar peste 37 000	37 001 – 80 000	3 344, plus 33 cenți pentru fiecare dolar peste 37 000
80 001 – 180 000	17 572, plus 37 cenți pentru fiecare dolar peste 80 000	80 001 – 180 000	17 534, plus 37 cenți pentru fiecare dolar peste 80 000
Peste 180 001	54 547, plus 45 de cenți pentru fiecare dolar peste 180 000	Peste 180 001	54 534, plus 45 cenți pentru fiecare dolar peste 180 000

SĂNĂTATE

Oficiile Medicare nu mai fac plăți în numerar

Serviciul Medicare a fost încorporat în Departamentul pentru Servicii Umane. Ca atare, de la sfârșitul lunii septembrie, în întreaga Australie, plățile la oficiile Medicare se fac fără numerar, direct în conturile de bancă ale clienților.

Se folosesc două modalități de plată. Pentru cei care au carduri de debit, beneficiile sunt plătite în cont, pe loc, și banii pot fi accesați

la scurt timp de la terminarea tranzacției. Pentru cei care nu au carduri de debit, plata în contul de bancă se face prin transfer electronic, în timpul nopții, banii putând fi folosiți a doua zi.

Persoanele care nu doresc ca plata să li se facă direct în conturile de bancă pot primi cekuri.

Teste pentru cancerul intestinal

A început testarea, gratuită, pentru cancer intestinal, a persoanelor care, în acest an calendaristic, împlinesc vârstele de 50, 55 sau sau 65 de ani. Testarea are loc la nivel național și va fi extinsă treptat până în 2018, când toate persoanele între 50 și 74 de ani vor fi testate gratuit la fiecare doi ani.

Ca număr de decese, în Australia cancerul intestinal este depășit numai de cancerul de plămâni. Pe locul trei se situează cancerul de prostată (pentru bărbați) și cancerul de sân (pentru femei). Depistat în stadiul incipient cancerul intestinal este vindecabil.

Setul pentru test este expediat prin poștă persoanelor care au împlinit/împlinesc vârstele de mai sus în acest an. Expedierea probelor la laborator este gratuită, în set fiind inclus și un plic special pentru acest scop.

Testul nu este obligatoriu. Persoanele care nu vor să participe la program pot notifica autoritățile medicale fie completând un formular de refuz, aflat în setul de testare, fie sunând la **Program Information Line** (tel. 1800 118 868).

VAMĂ

În cadrul campaniei dusă împotriva fumatului, guvernul australian a introdus o nouă restricție asupra numărului de țigări și a cantității de tutun și țigări de foi pe care o persoană adultă le poate aduce în Australia fără a plăti taxe vamale. Începând cu 1 septembrie 2012 numărul de țigări

netaxabile a fost redus la 50, iar cantitatea de tutun și țigări de foi a fost redusă la 50 de grame.

În această cantitate sunt incluse și țigările sau tutunul din bagaj, indiferent de locul ori modul în care au fost cumpărate. Informații detaliate la 1300 363 263.

CIRCULAȚIE RUTIERĂ (Australia de Sud)

Depășirea limitelor de viteză

Veste bună: au fost reduse amenzile pentru depășirea limitelor de viteză.

Veste rea: a fost ridicat punctajul de penalizare pentru încălcarea acestor reguli. Cu alte cuvinte, de la 1 septembrie 2012,

persoanele care depășesc limitele de viteză vor plăti amenzi mai mici dar vor acumula mai multe puncte de penalizare, putând ajunge mai repede la suspendarea autorizației (carnetului) de conducere.

Depășirea	Amenzile	Punctaj de penalizare
Sub 10 km/oră	150 dolari	2 puncte
Peste 10 dar sub 20 km/oră	330 dolari	3 puncte
Între 20 și 29 km/oră	670 dolari	5 puncte
Între 30 și 44 km/oră	800 dolari	7 puncte
Peste 45 km/oră	900 dolari	9 puncte și suspendarea imediată a carnetului de condus

La amenzile de mai sus se adaugă și o taxă de infracțiune (**crime levy**) de 60 de dolari.

Punctele de penalizare rămân ”atașate” la carnetul șoferului timp de trei ani de la data

când au fost emise. La atingerea cifrei de șase puncte, șoferii sunt notificați că sunt pe

cale de a-și pierde carnetul de conducere.

Benzi speciale pentru autobuze (Adelaide)

Șoferii care ajung mai rar în centrul orașului sunt surprinși de introducerea benzilor speciale pentru autobuze. Pe benzile rezervate pentru autobuze este interzisă circulația altor vehicule în zilele de lucru (luni – sâmbătă), între 7 dimineața și 7 seara,

exceptând situațiile în care se schimbă banda sau se virează. Traseul cu benzi pentru autobuze este următorul: East Terrace (de la intersecția cu North Terrace) – Grenfell Street – Currie Street (până la West Terrace).

TRANSPORT PUBLIC (Australia de Sud)

A început distribuirea noilor carduri de concesiuni pentru persoanele vârstnice din Australia de Sud (Seniors Card). Cardurile încorporează tehnologie tip ”smartcard”, care va face posibilă folosirea lor în sistemul electronic de tichete, în uz pe toate autobuzele, trenurile și tramvaiele din Adelaide. Cardurile vechi, deși încă valabile, nu vor putea fi folosite pentru transportul public.

Circulația cu mijloacele de transport în comun rămâne gratuită între orele 9 am și 3 pm, dar pentru circulația la orele de vârf deținătorii de carduri vor trebui să le

”încarce”. Creditarea cardurilor se poate face la ghișeele de vânzare a билетelor, la aparatele instalate pe trenuri și tramvaie, precum și la magazinele unde vedeți afișată emblema ”Metrocard”. O sută de aparate pentru creditare vor fi instalate în diferite părți ale orașului. Creditul de pe carduri va fi protejat, așa că în caz de furt sau pierdere balanța va fi transferată pe noul card.

Persoanele care nu au primit noul card până la mijlocul lunii decembrie sunt îndemnate să ia legătura cu serviciul de eliberare a cardurilor la telefonul 1800 819 961 (Seniors Card Unit).

CONCESII PENTRU COSTUL ENERGIEI (ELECTRICITATE, GAZE, GAZ LICHEFIAT, MOTORINĂ)

La trecerea în revistă a surselor de informații pentru prezentarea de mai jos, se constată că cele mai multe concesiuni se acordă în Victoria și Australia de Vest, acest din urmă stat deținând și recordul de vechime pentru introducerea lor. Toate concesiunile și

reducerile menționate în materialul de mai jos se acordă la nivel de stat, nu la nivel federal, deci ele sunt valabile numai pentru persoanele care locuiesc în statele respective. Prezentarea este făcută pe state.

Australia de Sud

Concesiunile medicale pentru încălzirea și răcirea locuințelor (Medical Heating and Cooling Concession)

De aceste concesiuni pentru costul energiei pot beneficia persoanele cu probleme medicale care sunt exacerbate de variațiile de temperatură, fiind ca atare necesar să

mențină temperatura din locuințe la un nivel stabil. Concesia se poate acorda mai multor persoane din aceeași locuință dacă, bineînțeles, îndeplinesc criteriile de mai jos:

- să locuiască în Australia de Sud,
- să sufere de o boală care se înrăutățește când temperaturile nu sunt stabile,
- să poată prezenta certificat medical în care să se precizeze că boala este exacerbată în mod sever de temperaturi prea joase sau prea ridicate,
- să locuiască la adresa indicată pe formularul de cerere, adresă la care se află instalat un climatizor folosit pentru răcire și încălzire,
- să dețină card de pensionar sau alt tip de card eliberat de Departamentul pentru Servicii Umane,
- să fie răspunzătoare de plata totală sau parțială a facturii de energie.

Din punct de vedere medical, pentru a putea

primi concesiile, pacientul trebuie să îndeplinească două condiții.

Prima condiție este să fie diagnosticat cu o boală despre care se știe că se agravează la schimbări de temperatură: scleroză multiplă, maladia Parkinson, fibromialgie, distrofie musculară, lupus eritematos sistemic, scleroză laterală amiotrofică (boala neuronului motor), limfedem (de la gradul 2 în sus), poliomielită/sindrom postpoliomielitit și tetraplegie.

A doua condiție este ca pacientul să fi suferit o deteriorare simptomatică datorită variațiilor de temperatură.

Pentru mai multe informații telefonați la 1300 735 350 (Concession and Support Services) sau accesați www.sa.gov.au/concessions.

Concesii pentru facturile de energie (Energy Bills Concessions)

Aceste concesi (165 dolari/an) se acordă persoanelor rezidente în Australia de Sud care dețin card de pensionar sau alt tip de card eliberat de Departamentul pentru Servicii Umane. Dacă în locuința pentru care se cere concesiia mai trăiește încă o persoană, venitul acesteia nu trebuie să depășească 3 000 dolari/an, exceptând cazurile când acea persoană este soțul/soția persoanei care a cerut concesiia ori este

dependentă de aceasta. Adresa pentru care se solicită concesiia trebuie să fie reședința principală a persoanei care face cererea și numele acestei persoane trebuie să apară pe factura de energie (gaze, electricitate, gaz lichefiat, motorină).

Informații mai multe se pot obține sunând la numărul 1800 307 758 sau prin email la adresa concessions@dcsi.sa.gov.au.

Victoria

Toate concesiile de mai jos se acordă pensionarilor și deținătorilor de carduri de sănătate eliberate de guvernul federal. Pentru informații detaliate și formulare de cerere persoanele interesate pot suna la

numărul 1800 658 521 (Victorian Concessions Information Line) sau accesa site-ul www.vhs.vic.gov.au/for-individuals/financial-support/concessions/energy/.

Concesiile anuale pentru electricitate (Annual Electricity Concessions)

Acestea se acordă pe toată durata anului calendaristic persoanelor care dețin card de pensionar sau de îngrijire medicală și constau într-o reducere a costului

electricității cu 17,5%. Concesia **nu** se aplică la primii 171,60 dolari, întrucât se consideră că această sumă a fost acoperită de subvențiile la nivel federal.

Concesiile de energie pentru iarnă (Winter Energy Concessions)

Acest tip de concesii se aplică numai pentru consumul de gaze naturale și numai pentru perioada 1 mai – 31 octombrie a fiecărui an. Întrucât subvențiile federale se ridică la

62,40 dolari pentru perioada respectivă a anului, concesiile se acordă numai pentru costul consumului care depășește acest nivel.

Concesii pentru persoanele care nu se alimentează cu energie de la rețea (Non-Mains Energy Concessions) și pentru cele care plătesc consumul de energie unui proprietar

De această concesiie pot beneficia persoanele care folosesc gaz lichefiat sau combustibili alternativi (motorină, gaz, ulei), precum și cele care, deși au contor individual, plătesc costul energiei unui proprietar (ex. în parcurile de rulote). Nivelul concesiilor

depinde de sumele plătite pentru combustibil în cursul unui an, pornind de la 43 dolari și oprindu-se la 304 dolari. Pentru anul 2012 se primesc cereri până la data de 31 ianuarie 2013. Indexarea se face în fiecare an, în funcție de inflație.

Concesiile la taxa de furnizare a electricității (Service to Property Charge Concessions)

Concesia de mai sus se aplică atunci când costul curentului electric consumat este mai mic decât taxa de furnizare a curentului la

proprietate. În mod practic se reduce taxa de furnizare la același nivel cu costul electricității.

Concesiile medicale pentru răcirea locuinței (Medical Cooling Concessions)

O reducere de 17,5% în costul electricității se acordă pentru perioada 1 noiembrie – 30 aprilie a fiecărui an persoanelor care suferă de maladia Parkinson, fibromialgie, scleroză

multiplă și scleroză laterală amiotrofică. Concesiile medicale pentru răcirea locuinței se pot acorda chiar dacă deja se primește concesiia anuală pentru electricitate.

Concesiile pentru folosirea aparatelor de întreținere a vieții (Life Support Concessions)

Concesia se acordă persoanelor care folosesc aparate de dializă peritoneală intermitentă și concentratoare electrice de oxigen, dacă consumul lor de electricitate depășește 1880 kw/oră pe an. Concesia anuală care se poate primi este egală cu costul a 1880 kw/oră la prețul stabilit de furnizorul de electricitate.

Pentru aparatele de hemodializă concesiia se aplică nu numai la consumul de electricitate (vezi mai sus), ci și la consumul de apă (reducerea fiind egală cu costul a 168 kilolitre pe an).

Concesia se poate acorda și pentru alte aparate, exceptând mașinile CPAP. Ca să

vedeți dacă aparatele folosite se încadrează în schemă, sunați și cereți informații la

numărul indicat mai sus.

Queensland

Pe lângă concesiile acordate persoanelor dezavantajate sau cu venituri mici, guvernul din statul Queensland a introdus și un program, în valoare de 450 000 dolari, pentru apărarea drepturilor acestor

consumatori. Informații despre această schemă și despre următoarele trei tipuri de concesii se pot obține de la Queensland Community Services, telefon 13 74 68.

Concesii la costul electricității (Electricity Concessions)

Cererile pentru acest tip de concesii (230 dolari pe an), acordate persoanelor care dețin carduri de concesii, se obțin de la

furnizorul de electricitate. În formularul de cerere sunt prezentate pe larg criteriile de calificare.

Concesii pentru aparate electrice de întreținere a vieții (Electricity Life Support Concession Scheme)

Concesiile din această categorie se plătesc trimestrial persoanelor care trebuie să folosească aparate de dializă renală sau concentratoare de oxigen, cu condiția să li se fi făcut o evaluare medicală la care s-a constatat că îndeplinesc criteriile medicale de calificare. Pacienții trebuie să dețină

carduri de concesii sau să aibă venituri mici și să folosească aparate care li s-au dat de la spital fără chirie. Amănunte mai multe privind calificarea pentru această schemă se găsesc în formularul de cerere, trimis pacienților în termen de 14 zile lucrătoare de la data împrumutării mașinii.

Concesii pentru persoanele conectate la rețeaua de gaze (Reticulated Natural Gas Concession)

Guvernul din Queensland acordă persoanelor care dețin carduri de concesii o reducere de 64 dolari pe an pentru consumul de gaze naturale. Pentru calificare este necesar ca persoana care face cererea să

locuiască permanent la adresa la care sunt furnizate gazele. Reducerea se acordă numai pentru o singură locuință. Cererile trebuie depuse cu cel puțin 14 zile înainte de data la care este tipărită factura.

Schema de concesii medicale la electricitatea folosită pentru răcirea și încălzirea locuinței (Medical Cooling and Heating Electricity Scheme)

Reducerea la costul electricității se face pentru persoanele care, datorită maladiilor de care suferă (scleroză multiplă, disfuncții sistemice, arsuri severe, boli de piele inflamatorii), nu își pot regla temperatura corpului în condiții extreme de frig sau căldură. Criteriile de acordare a concesiiei sunt:

- persoana care face cerere să sufere de una dintre maladiile acceptate în cadrul schemei,
- să locuiască la adresa unde funcționează aparatul de aer condiționat folosit pentru răcirea/încălzirea locuinței,
- să fie pensionar/ă sau să dețină card de sănătate,

- să fie răspunzătoare (total sau parțial) de plata facturii de electricitate.

Alte informații se pot obține de la Smart Service Queensland, la 13 74 68.

NSW

Reduceri pentru familii la costul energiei (Family Energy Rebate)

Reducerile se fac la fiecare notă de plată, atât la costul electricității, cât și al gazelor, rata curentă fiind de 215 dolari la 365 zile. Ca să aflați ce reducere se poate obține, împărțiți 215 la 365, apoi înmulțiți rezultatul cu numărul zilelor de pe nota de plată.

În ceea ce privește criteriile pentru acordarea reducerilor, aici lucrurile sunt puțin mai complicate. Se pot califica familiile care primesc beneficiul de impozit pentru familii (A sau B). Cum însă evaluarea pentru acordarea beneficiilor este făcută de Departamentul pentru Servicii Umane numai după ce au fost depuse formularele de impozite pentru anul financiar care s-a încheiat, nu pot depune cerere decât persoanele care deja au trecut prin această procedură sau cele care au anunțat la oficiul Centrelink de care aparțin că nu este nevoie să depună formularele de impozite pentru anul 2011-2012. Aceasta nu pare a fi o problemă, întrucât ultima zi de depunere a

cererii pentru reduceri este 31 martie 2013. Pentru acordarea reducerilor se califică și persoanele care dețin carduri de pensionar și carduri de sănătate.

Cererile pentru reduceri trebuie făcute în fiecare an, nu către furnizorul de curent electric sau gaze, ci la NSW Trade and Investment. Informații suplimentare se pot primi telefonând la 1300 136 888 (Energy Information Line) sau, pentru internauți, la adresa <http://www.trade.nsw.gov.au/energy/customers/rebates/family-energy-rebate>.

Tot în NSW se mai poate obține, pe lângă reducerea pentru familii, și o reducere de la furnizorul de electricitate, numită Low Income Household Rebate. Dar cum reducerile cumulate nu pot depăși limita de 250 de dolari pe an, de la furnizorul de electricitate se mai pot obține cel mult 35 de dolari.

Reducerile pentru folosirea aparaturii medicale de întreținere a vieții (Life Support Rebate)

Cererile pentru astfel de aparatură, care include aparatele pentru dializă la domiciliu, ventilatoarele și respiratoarele pulmonare, dispozitivele de alimentare parenterală sau enterală, concentratoarele de oxigen, nebulizatoarele pentru uz zilnic, mașinile CPAP, echipamentul de fototerapie, se fac la furnizorul de electricitate.

Pentru acordarea reducerii este nevoie de certificat medical semnat de medicul curant. Formularul de cerere, care se obține de la furnizorul de electricitate, conține o secțiune specială pentru certificarea de către medic.

Dacă medicul indică în această secțiune că pacientul folosește două aparate (ex. concentrator de oxigen și ventilator), atunci se acordă două reduceri. Dacă alte persoane care locuiesc la aceeași adresă folosesc aparatură medicală, reducerile se acordă pentru fiecare aparat folosit.

Reducerile se acordă în funcție de aparatul folosit și de timpul de folosire (ex. 24 de ore sau numai în timpul nopții).

Cererile trebuie reînnoite la fiecare doi ani. Informații la 1300 136 888 (Energy Information Line).

Reduceri pe criterii medicale la consumul de energie (Medical Energy Rebate)

Așa cum reiese din titlu, se califică pentru astfel de reduceri persoanele suferind de anumite maladii care afectează și autoreglarea temperaturii corpului (maladia Parkinson, scleroza multiplă etc.).

Reducerea este de 215 dolari pe an, începând din iulie 2012, și se va ridica la 235 dolari pe an de la 1 iulie 2014.

Pentru a primi reducerea este necesar un certificat medical de la un medic care tratează pacientul pentru această boală de cel puțin 3 luni. Medicul trebuie să confirme existența a cel puțin unei maladii de pe lista

condițiilor primare și cel puțin un tip de agravare a simptomelor de pe lista condițiilor secundare.

Persoanele care pot primi această reducere sunt deținătorii cardurilor de pensionari și ai cardurilor de sănătate. Cererile se obțin de la furnizorul de electricitate.

Reducerile se acordă chiar dacă persoana care a făcut cererea mai primește și alte forme de asistență pentru consumul de energie de la guvernul din NSW. Informații la 1300 136 888 (Energy Information Line).

Reduceri pentru întreruperi de curent (Energy Blackout Rebates)

Furnizorii de electricitate trebuie să acorde clienților din zona metropolitană o reducere de 80 dolari pentru orice întrerupere mai lungă de 12 ore sau dacă în decursul unui an s-au cumulat mai mult de patru ore de întrerupere a curentului.

Clienții din alte zone pot primi 80 de dolari pentru întreruperile care depășesc 18 ore sau pentru un total de 5 ore în cursul unui an.

Reducerile nu pot depăși 320 dolari/an.

Nu se pot primi reduceri pentru întreruperile cauzate de dezastre naturale, întreruperile pentru lucrări de întreținere și cele cauzate de o terță parte (accidente sau vandalism).

Pentru detalii vizitați adresa www.ipart.nsw.gov.au/Home/Industries/Electricity/Licensing/Licence_Conditions.

Australia de Vest

În Australia de Vest concesiile și reducerile, exceptându-le pe ultimele două, se acordă prin compania Synergy, care evaluează cererile, aplică reducerile la facturile de plată și păstrează evidențele. Concesiile și/sau reducerile se pot acorda persoanelor care dețin carduri eliberate de Departamentul pentru Servicii Umane (Centrelink) și celor care dețin cardul pentru vârstnici (Seniors Card).

Numele de pe card trebuie să fie același cu cel de pe factura de plată de la Synergy și furnizarea de electricitate trebuie să fie făcută la adresa principală și la tarify rezidențiale (A1 sau SM1).

Reducerile și concesiile se acordă numai de la data depunerii cererii, nu și retrospectiv.

Dacă totalul reducerilor depășește costul consumului, atunci balanța de pe factura de plată apare ca fiind 0.

Anularea taxei de stabilire a contului (Account Establishment Fee Waiver)

Anularea taxei se face pentru deținătorii de carduri de pensionar sau carduri de sănătate

eliberate de Departamentul pentru Servicii Umane.

Reducerile pentru copii dependenți (Dependent Child Rebate)

Așa cum arată numele, reducerile se acordă persoanelor care dețin carduri de pensionar

sau de sănătate. Pe carduri trebuie să fie trecuți copiii dependenți.

Reducerea pentru climatizoare (Air-Conditioning Rebate)

Reducerea se acordă persoanelor care trăiesc în localități aflate pe lista *Eligible Air-Conditioning Rebate Towns*. Pe listă sunt indicate și perioadele din an pentru care se acordă reducerile.

Tarifele de furnizare a electricității trebuie să fie din categoria celor rezidențiale (A1, SM1, PS1). Se acordă reduceri pentru persoanele care dețin carduri de pensionar plus carduri pentru vârstnici (Seniors Card) sau carduri eliberate de Departamentul

pentru Servicii Umane pe care sunt trecuți copiii dependenți (calificându-se deci și pentru acordarea reducerii pentru copii dependenți).

Persoana căreia i se acordă reducerea trebuie să fie răspunzătoare pentru plata electricității sau să aibă reședința permanentă la adresa de pe factură.

Clienții care dețin carduri dar nu au climatizare se pot califica pentru acordarea indemnizției pentru costul vieții.

Pentru toate tipurile de reduceri de mai sus se pot obține informații la numărul 13 13 53. Cererile pot fi făcute și telefonic, la același număr.

Subvenția pentru echipamentul electric de întreținere a vieții (Life Support Equipment Electricity Subsidy)

Subvenția are în vedere persoanele suferind de forme severe de boli cardiace, de plămâni sau de rinichi, care depind de aparate medicale pentru întreținerea vieții: ventilatoare (VPAP și BPAP) concentratoarele de oxigen (pentru adulți și copii), pompe de alimentare, pompe de

aspirație, monitoare de apnee și nebulizatoare (pentru copii), pompe cardiace și echipament de dializă peritoneală. Se califică pentru acordarea subvenției deținătorii de carduri eliberate de Departamentul pentru Servicii Umane (pensionar și de sănătate).

Subvenția pentru climatizoare acordată persoanelor care au reședința permanentă în parcuri de rulote (Permanent Caravan Park Resident Air-Conditioning Subsidy)

De această subvenție pot beneficia persoanele care au un contract de închiriere încheiat cu administrația unui parc de rulote și își au reședința acolo de cel puțin trei luni. Documentele necesare sunt fie unul dintre cardurile eliberate de Departamentul pentru Servicii Umane și cardul pentru vârstnici (Senior Card), fie carduri de pensionari sau de sănătate pe care sunt trecuți copiii dependenți.

Plata se face în felul următor:

- cererile pentru perioada 1 iulie 2012 – 31 decembrie 2012 se primesc până la data de 30 noiembrie 2012 și plata se face în ultima parte a lunii decembrie;

- cererile pentru perioada 1 ianuarie 2013 – 30 iunie 2013 se primesc până la data de 31 mai 2013 și plata se face în ultima parte a lunii iunie.

Subvenția va fi de 1,46 dolari pe zi până la sfârșitul lunii ianuarie 2013, și de 1,61

dolari/zi din luna februarie 2013.

Indemnizația pentru costul vieții (Cost of Living Payment)

Pentru 2012 indemnizația a fost de 155,25 dolari pentru persoanele singure și 232,90 pentru cupluri. A fost, pentru că data până la care s-au primit cererile pentru 2012 a fost 31 mai. Persoanele care vor depune cereri de acum înainte (până la 31 mai 2013) vor

primi indemnizațiile în ultima parte a lunii iulie 2013.

Se califică pentru această indemnizație toți deținătorii cardurilor pentru vârstnici (Seniors Card).

Informații la 6551 8800 sau 1800 671 233.

Subvenții la energie pentru persoanele care au disfuncții termoregulatorii (Thermoregulatory Dysfunction Energy Subsidy)

Această subvenție nu se acordă prin compania Synergy, ci de către Ministerul de Finanțe (Department of Finance). Suma anuală de 545 dolari se plătește anticipat, prin transfer electronic, în contul indicat de persoana care a făcut cererea.

Pentru acordarea subvenției este necesar ca fie persoana pe numele căreia este factura de electricitate, fie persoana suferindă să dețină cardul de pensionar sau cardul de sănătate. Medicul curant trebuie să completeze și să semneze secțiunea specială a cererii și să certifice că pacientul (pe care îl tratează de cel puțin trei luni) îndeplinește una dintre condițiile primare și cel puțin una dintre condițiile secundare.

În condițiile primare se includ: disfuncțiile sistemice autonome (leziuni severe ale

măduvei spinării sau ale creierului, atacuri cerebrale, boli neurovegetative), arsuri ale pielii de peste 20%, inflamații severe ale pielii, tulburări ale procesului de transpirație, scleroză multiplă, boli vasculare periferice etc.

Condițiile secundare pot consta în pierderea mobilității, a capacității de a regla ritmul cardiac sau tensiunea arterială, precum și pierderea unor funcții fiziologice ca urmare a temperaturilor prea joase sau prea ridicate.

Se califică pentru această subvenție pacienții care dețin carduri de pensionar sau de sănătate.

Informații mai multe la numărul 9262 1373 sau la www.finance.wa.gov.au

DESPRE PROCURILE DE LUNGĂ DURATĂ ȘI INSTRUȚIUNILE ANTICIPATE DE ÎNGRIJIRE

Multe persoane nu știu că în Australia este posibil fie să delegăm pe cineva să decidă ce forme de tratament să ni se administreze în cazul când nu mai suntem noi înșine competenți să facem acest lucru, fie să decidem noi înșine, anticipat, ce proceduri medicale acceptăm sau nu acceptăm. Dar

chiar dintre persoanele care știu aceasta, multe consideră că nu este necesar să mergem atât de departe sau că subiectul este prea supărător pentru a fi abordat. Cu înmulțirea diferitelor forme de demență, datorită îmbătrânirii populației, precum și a accidentelor auto, sportive, de muncă etc.,

procurile de lungă durată și instrucțiunile anticipate de îngrijire sunt o cale simplă de a micșora stresul, atât pentru noi înșine, cât și pentru rude sau persoane apropiate.

În toate statele Australiei procurile se împart în două categorii: procuri simple (Power of Attorney) și procuri de lungă durată (**Enduring Power of Attorney**). Spre deosebire de procura simplă, care în general

împuternicește pe cineva să facă tranzacții comerciale și să semneze documente legale, de obicei pe o perioadă limitată de timp, dar numai atâta vreme cât persoana care a dat procura este **competentă mental**, puterea procurilor de lungă durată se prelungește dincolo de punctul la care o persoană a devenit **incompetentă din punct de vedere legal**.

PROCURILE DE LUNGĂ DURATĂ

Informațiile de mai jos se referă la procurile medicale de lungă durată (**Enduring Power of Attorney – Medical**) și la cele pentru determinarea modului de viață (**Enduring power of Attorney – Lifestyle**). Ambele aspecte sunt incluse într-o singură procură, în toate statele, cu excepția statelor Australia de Sud, NSW, Victoria și Australia de Vest, unde este nevoie de două procuri, una medicală și una pentru determinarea modului de viață. Aspectele medicale și de mod de viață pe care le acoperă procurile de lungă durată pot fi în legătură cu locul și persoana/persoanele cu care va locui mandantul, aprobarea planurilor de îngrijire, consimțământul pentru operații sau tratamente medicale etc. Procurile de lungă durată pot include și prevederi financiare, dar în multe cazuri se preferă întocmirea unei procuri separate pentru administrarea bunurilor și a tranzacțiilor financiare.

Cine poate da procură de lungă durată?

Terminologia referitoare la mandant și mandatar/împuternicit diferă în Australia de la un stat la altul. Astfel, în Australia de Sud se folosesc termenii **donor** și **donee**, când este vorba de procurile generale și cele de lungă durată pentru probleme financiare. Pentru procurile medicale de lungă durată se folosesc termenii **grantor** și **medical agent**. În NSW și Queensland se folosesc termenii **principal** și **attorney** pentru ambele tipuri de procuri. În Victoria, termenii sunt **donor**

și **agent**, iar în Australia de Vest se folosesc termenii **donor** și **attorney/donee** pentru procurile generale și financiare, și **grantor** și **grantee** pentru procurile medicale de lungă durată.

Persoana care face procura trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să aibă cel puțin vârsta de 18 ani și
- să fie competentă din punct de vedere legal.

Ce înseamnă competența legală?

Competența legală înseamnă că persoana care face procura înțelege:

- ce drepturi are persoana pe care o împuternicește (în limbajul legal românesc, mandatar/ă),
- când poate lua decizii persoana împuternicită,
- ce fel de decizii poate lua persoana împuternicită și
- ce efecte pot avea astfel de decizii.

Când o persoană care intenționează să dea o procură de lungă durată, are suspiciunea că îi va fi contestată competența legală, este bine să meargă la un doctor care să-i facă o evaluare în acest sens și să-i dea un raport scris în care să se arate dacă persoana respectivă a făcut sau nu dovada că este competentă legal. Este indicat ca medicul care a făcut evaluarea capacității mentale să fie unul dintre martorii necesari pentru

semnarea procurii. În cele mai multe state evaluarea competenței legale de către medic este obligatorie.

Întocmirea unei procuri de lungă durată din partea unei alte persoane, indiferent că aceasta este competentă sau incompetentă legal, este ilegală.

Engleza și procurile de lungă durată

Pentru persoanele care nu înțeleg engleza, este recomandabil să folosească la întocmirea procurii un interpret **acreditat** și să includă în document și o declarație a interpretului (**readover clause**) în care să se specifice că documentul a fost citit în limba persoanei care dă procura de lungă durată și că persoana respectivă a înțeles textul citit.

Împuternicirii/mandatarii

La alegerea mandatarului trebuie avute în vedere aceleași criterii ca mai sus, adică:

- persoana aleasă să aibă cel puțin 18 ani și
- să fie competentă din punct de vedere mental.

Fiind îndeplinite aceste criterii, alegerea persoanei/persoanelor desemnate ca mandatară/mandatari (**attorney/attorneys**), rămâne în întregime la latitudinea persoanei care dă procura. Poate fi împuternicită o rudă, o persoană apropiată, o persoană independentă (contabil, avocat) sau o organizație (caz în care trebuie cercetat dacă se plătesc sau nu taxe). La alegere trebuie să se aibă în vedere câteva lucruri:

- câtă încredere prezintă persoana desemnată ca mandatară,
- dacă persoana respectivă acceptă sau nu să fie mandatară,
- disponibilitatea persoanei desemnate când este nevoie de ea,
- obiectivitatea, mai ales când este vorba de rude apropiate,

- dacă persoana desemnată dispune de abilitățile necesare pentru a îndeplini rolul (să țină evidența tranzacțiilor financiare, a proprietăților, să înțeleagă documente etc.),

- dacă alegerea unei persoane ca mandatară poate crea conflicte familiale,

- dacă, numind doi sau mai mulți mandatar, aceștia vor putea coopera,

- dacă, în cazul persoanelor căsătorite, printre mandatarii a fost inclus și soțul/soția, având în vedere că mandatarii vor fi cei care iau decizii și nu soțul/soția.

În majoritatea statelor este posibil să fie numit un singur mandatar (**sole attorney**), doi mandatar (**joint attorneys**) sau mai mulți. De asemenea, este posibil să fie desemnat un mandatar alternativ (**alternate/substitute attorney**), care să ia hotărâri atunci când mandatarul original nu este disponibil. În situația în care au fost numiți mai mulți mandatar trebuie specificat dacă la luarea unei decizii trebuie să fie toți de acord sau dacă fiecare ia decizii independent de ceilalți (**joint and several**).

Procura de lungă durată poate prevedea ca mandatarii să acționeze în probleme financiare și de proprietate chiar și atunci când o persoană este competentă din punct de vedere legal dar, din diferite cauze (călătorie în străinătate, internare în spital etc.) nu se poate ocupa de problemele respective. Se poate, de asemenea, specifica în procură că ea începe să funcționeze numai atunci când persoana care a dat-o devine incapabilă din punct de vedere legal.

Ce puteri nu are mandatarul?

Mandatarul trebuie să acționeze în interesul persoanei care a dat procura, adică să ia decizii de care să beneficieze mandantul, nu alte persoane.

Deciziile pe care **nu** le poate lua mandatarul se împart în două categorii:

-decizii care sunt interzise prin lege (mandatarul, de exemplu, nu poate decide cu cine se căsătorește mandantul),

-decizii care nu se încadrează în termenii procurii.

Ce se întâmplă dacă moare mandatarul?

În astfel de cazuri este nevoie de o altă procură de lungă durată. Dacă a fost numit și un mandatar alternativ, atunci acesta poate acționa până la întocmirea unei alte procuri de lungă durată.

Trebuie plătit mandatarul?

Dacă mandatarul este avocatul familiei, contabilul etc., atunci acesta trebuie plătit conform taxelor pe care le percepe pentru astfel de servicii.

Dacă mandatarul este un membru al familiei sau o persoană apropiată, de obicei nu trebuie plătit, dar acest aspect este la latitudinea persoanei care dă procura.

Reguli care trebuie respectate la întocmirea procurilor de lungă durată

Cu toate că procurile de lungă durată nu sunt documente complexe, legile din fiecare stat cer ca la alcătuirea lor să fie respectate anumite reguli, ca de exemplu:

-numărul de martori necesari la semnarea documentului,

-cine poate fi martor (în nici-un caz mandatarul),

-necesitatea ca cel puțin unul dintre martori să fie un judecător de pace sau o altă persoană care are dreptul să semneze declarații statutorii,

-o declarație care să ateste competența legală a persoanei care dă procura,

-o declarație din partea mandatarului/mandatarilor că acceptă să acționeze în numele persoanei care dă procura.

Cum se întocmește procura de lungă durată?

Sunt trei modalități de întocmire a procurilor de lungă durată, valabile în toate statele.

1. Se pot cumpăra formulare pentru procuri de la magazinele care vând ziare și reviste sau de la cele care vând papetărie legală. Unele formulare se pot procura (chiar gratuit), de pe internet. Nimic mai simplu decât să fie completate și semnate formularele, dar acest lucru nu-i recomandabil decât atunci când există siguranța absolută că documentul îndeplinește cerințele legale. Un formular care nu este completat și semnat conform legii nu este valabil.

2. Se poate cumpăra un set de instrucțiuni și formulare de la serviciile legale de stat, librăriile care vând materiale legale, oficii poștale etc. În aceste seturi se găsesc nu numai informații și formulare, ci și îndrumări pentru completarea și semnarea corectă a procurii.

3. Procura poate fi pregătită de un avocat. Această modalitate asigură validitatea legală a documentului, dar, bineînțeles, contra cost.

Modificarea procurilor de lungă durată

Procura de lungă durată poate fi modificată în diferite feluri dar numai atâta timp cât persoana care a dat-o este competentă legal:

-poate fi schimbat mandatarul,

-se pot limita puterile mandatarului, incluzând noi condiții,

-se pot lărgi puterile mandatarului anulând parte din condiții.

Revocarea procurii de lungă durată

Întrucât procurile de lungă durată dau mandatarilor puteri considerabile, pot avea loc abuzuri. Procura de lungă durată poate fi revocată dar numai dacă persoana care a dat-o nu și-a pierdut competența legală. În unele

state se cere ca revocarea să fie într-un anumit format și înregistrată.

În cazurile în care o persoană care a dat procură de lungă durată nu mai are competență legală și se constată că s-a abuzat de puterile date prin procură, pot fi contactate tribunalele administrative sau comisiile de efori din statul respectiv, care au puterea legală de a revoca procurile de lungă durată.

Când începe să fie valabilă procura de lungă durată?

Valabilitatea unei procuri de lungă durată poate începe:

- la o dată stabilită de persoana care dă procura,
- atunci când persoana care a dat procura își pierde competența legală,
- de la data când a fost semnată.

Este indicat ca persoana care dă procura să considere cu atenție acest aspect și să aibă grijă ca în document să se specifice în mod clar când începe să aibă valabilitate procura.

Când încetează valabilitatea procurii de lungă durată?

Odată cu decesul persoanei care a dat-o sau – dacă este cazul - la data revocării.

Ce urmează după ce a fost făcută procura?

În toate statele procurile de lungă durată trebuie înregistrate când prin ele se dau și puteri financiare. În Australia de Sud se înregistrează și procurile medicale de lungă durată.

Autoritățile competente trebuie notificate de revocarea unei procuri de lungă durată în toate statele.

Copii certificate trebuie date mandatarului, rudelor, persoanelor apropiate, avocatului și contabilului familiei, medicului curant etc.

E de prisos să mai spunem că procurile de lungă durată trebuie puse spre bună păstrare, împreună cu alte acte importante.

Martorii

În toate statele procurile de lungă durată trebuie semnate în fața a doi martori autorizați să primească declarații statutorii, cu excepția statului Victoria, unde numai unul dintre martori trebuie să îndeplinească o astfel de condiție.

Persoana împuternicită nu poate semna ca martor în niciun stat.

Ce se întâmplă când o persoană care nu are procură de lungă durată își pierde competența legală?

Prevederile legale pentru astfel de cazuri sunt complexe. Procedura comună pentru toate statele este numirea oficială a unei persoane care să se ocupe de administrarea problemelor financiare și de proprietate (**administrator**) și a unei persoane care să ia decizii legate de modul de viață și tratamentele medicale (**guardian**).

Procedura are loc în trei trepte:

- rudele, prietenii, medicul sau alte persoane interesate cer ca tribunalul administrativ sau comisia de efori din statul respectiv să numească pe cineva care să se ocupe de problemele persoanei care a devenit incompetentă din punct de vedere legal;
- are loc o investigație și/sau audiere a martorilor pentru a se stabili dacă este nevoie să fie numit un administrator sau o persoană cu atribuții tutelare;
- este numit administratorul și/sau persoana cu atribuții tutelare.

INSTRUCȚIUNILE ANTICIPATE DE ÎNGRIJIRE (MEDICALĂ)

Instrucțiunile anticipate de îngrijire permit unei persoane să-și facă cunoscute în avans ce tratamente medicale dorește (sau nu dorește) să i se administreze în situațiile în care devine incapabilă, în urma unui accident sau ca urmare a unei boli, să ia o hotărâre conștientă sau să-și poată comunica preferințele în acest sens. Pentru astfel de cazuri există posibilitatea de a întocmi un document cu valoare legală, cunoscut în întreaga Australie sub numele general de ”**living will**” (hotărâre asupra modului de viață), dar și sub nume specifice diferite în diferite state: ”**advance health directive**” (Vic. și WA), ”**anticipatory direction**” (SA), ”**advance health care directives**” (Qld. și NSW).

Cine poate întocmi un astfel de document?

Instrucțiunile anticipate de îngrijire pot fi întocmite de orice persoană care a împlinit 18 ani și are capacitate legală deplină. În general însă de astfel de documente sunt preocupate mai mult persoanele suferinde sau cele în vârstă. A avea capacitate legală deplină înseamnă că o persoană este conștientă de natura și consecințele instrucțiunilor. Capacitatea legală nu este considerată ca fiind deplină atunci când luarea deciziilor este afectată de o boală, de un accident sau de efectele medicamentelor, ale drogurilor sau ale alcoolului.

Pentru întocmirea instrucțiunilor se poate apela și la ajutorul unui avocat. Contra cost, bineînțeles.

Care sunt avantajele?

Instrucțiunile anticipate de îngrijire dau unei persoane posibilitatea de a avea control asupra a ceea ce i se întâmplă când este inconștientă, se află în stare vegetativă sau este prea bolnavă pentru a mai putea comunica. În același timp, ele scutesc pe ceilalți membri ai familiei de a lua o decizie

dificilă și asupra căreia, în foarte multe cazuri, nu toți pot cădea de acord.

Instrucțiunile nu pot fi încălcate dacă persoana care le-a întocmit își pierde capacitatea de a lua decizii.

Ce se întâmplă când o persoană nu are un astfel de document?

În astfel de situații decizia este luată de cei în grija căreia se află persoana respectivă. În ordinea priorității, aceștia sunt: persoana căreia i s-a dat împuternicire de durată (enduring power of attorney), tutorele legal, persoana care poartă responsabilitate pentru pacient (soț/soție, părinte, fiu/fiică, frate/soră sau îngrijitor neplătit).

Cum se întocmesc instrucțiunile anticipate de îngrijire?

Orice persoană își poate întocmi un astfel de document, fie de una singură, fie, de preferință, discutând cu medicul de familie și/sau cu alți medici care-i administrează tratamente.

Majoritatea persoanelor care alcătuiesc instrucțiuni anticipate de îngrijire au în vedere situațiile în care este necesară reanimarea (când inima a încetat să bată) și menținerea în viață prin mijloace artificiale (în cazurile de moarte cerebrală), cazurile când intervine coma ireversibilă sau stagiile terminale ale bolilor incurabile, nerefuzând, în același timp, îngrijirea paliativă astfel încât să aibă un sfârșit demn și pe cât posibil, fără prea multă suferință. În formularea preferințelor trebuie acordată foarte multă atenție convingerilor religioase. Instrucțiunile Părintelui Arhimandrit Roman Braga (Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului, Statele Unite), de la sfârșitul acestei secțiuni a buletinului, pot constitui un model pentru fiecare credincios ortodox.

Pentru a avea valoare legală, instrucțiunile se dau **în scris**, nu verbal. Este la alegerea

persoanei care le dă dacă în acest scop folosește o simplă coală de hârtie sau un formular pretipărit; ceea ce este important este ca ele să conțină **numele și adresa**, să fie **semnate și datate**. Chiar dacă instrucțiunile au fost pregătite cu ceva timp în urmă, semnarea se face în prezența a cel puțin unui **martor** independent, care nu are nimic de câștigat în urma decesului persoanei care semnează. Este bine ca martorul (sau o altă persoană) să declare că la momentul semnării instrucțiunilor, semnatarul era conștient și înțelegea efectul deciziilor luate.

În instrucțiuni trebuie specificat clar:

- ce îngrijiri, metode terapeutice sau de prelungire a vieții **pot fi aplicate** și în ce circumstanțe;
- ce îngrijiri, metode terapeutice sau de prelungire a vieții **nu pot fi aplicate** și în ce circumstanțe;

La elaborarea instrucțiunilor trebuie să se aibă în vedere și faptul că pot apărea oricând medicamente și tratamente noi. În acest sens se poate specifica faptul că nu este acceptabilă o metodă de tratament curentă, dar că sunt acceptabile tratamentele sau medicamentele apărute la o dată ulterioară alcătuirii instrucțiunilor.

Scrierea trebuie să fie clară, de preferință cu litere de tipar, în cerneală/pastă neagră sau albastră. Spațiile care rămân goale trebuie tăiate cu o linie la capetele căreia trebuie să apară ambele semnături. Dacă instrucțiunile conțin mai multe pagini, pe fiecare pagină trebuie să apară titlul documentului și cele două semnături.

Se recomandă ca instrucțiunile anticipate de îngrijire, mai ales când au fost alcătuite cu mult timp în urmă, să fie revizuite și aduse la zi. Copiile vechi trebuie distruse.

Cine trebuie notificat de existența instrucțiunilor anticipate de îngrijire

Familia și persoanele apropiate trebuie să știe de existența unui astfel de document și de locul unde se află. Este bine ca o copie a instrucțiunilor să o aibă medicul de familie și/sau medicul specialist.

Cât timp sunt valabile instrucțiunile anticipate de îngrijire?

Instrucțiunile nu expiră după un anumit interval de timp. Ele rămân valabile atâta timp cât nu au fost schimbate sau revocate.

Când intră în vigoare instrucțiunile anticipate de îngrijire?

Instrucțiunile intră în vigoare când persoana care le-a dat devine incapabilă să ia decizii pentru ea însăși în stagiile finale ale vieții, ca, de exemplu, în ultima fază a unei boli incurabile (cum ar fi un cancer avansat), sau într-o stare vegetativă persistentă (în urma unui accident sau a unui atac cerebral).

Revocarea instrucțiunilor anticipate de îngrijire

Revocarea instrucțiunilor se poate face oricând. De acest lucru trebuie anunțate persoanele apropiate și cele care asigură îngrijirea, pentru a nu se pierde timp (încercându-se să fie găsite instrucțiunile) în administrarea tratamentului. Toate copiile instrucțiunilor trebuie distruse.

Statutul legal al instrucțiunilor anticipate de îngrijire

Din punct de vedere legal, instrucțiunile de îngrijire date sub forma de "living will" intră sub incidența dreptului comun (jurisprutențial). Din această cauză, persoanele care asigură îngrijirea nu sunt obligate să le respecte, mai ales dacă sunt în conflict cu legile și/sau răspunderile profesionale.

În schimb, instrucțiunile anticipate de îngrijire, date sub formele de "advance health directive", "anticipatory direction", "advance health care directives", în funcție de stat, cad sub

incidența dreptului civil și, ca atare, persoanele care asigură îngrijirea trebuie să le respecte.

Instrucțiunile anticipate de îngrijire și limba română

Instrucțiunile pot fi făcute în limba română, dar trebuie avut în vedere că pentru punerea lor în aplicare va fi necesar ca ele să fie mai întâi traduse în engleză, de un traducător acreditat. Și e greu de crezut că medicul de familie sau medicul specialist acceptă să păstreze un document pe care nu-l înțelege.

Pe de altă parte, dacă o persoană nu vorbește limba engleză, dar vrea ca instrucțiunile să fie în această limbă, la alcătuirea lor trebuie să fie prezent un interpret acreditat, care să semneze o declarație similară cu consimțământul pentru operații sau alte proceduri medicale.

Instrucțiunile anticipate de îngrijire și eutanasia

Prin instrucțiunile anticipate de îngrijire nu sunt autorizați medicii sau alte persoane care oferă îngrijire medicală să ia măsuri pentru oprirea nenaturală a vieții.

Cum pot fi păstrate și/sau înregistrate instrucțiunile anticipate de îngrijire?

Copii ale instrucțiunilor trebuie date medicului de familie, agentului medical (cine a numit un astfel de agent) și rudelor sau persoanelor apropiate. Bineînțeles că o copie trebuie ținută la purtător.

Eforiile publice (**Public Trustee**) din fiecare stat acceptă să păstreze astfel de documente, dar accesul la ele în cazuri de urgență este

îngreunat de faptul că aceste instituții au nu funcționează în program continuu.

Organizația **MedAlert**, cu oficii în fiecare stat, înregistrează instrucțiunile anticipate de îngrijire, contra unei taxe anuale.

Persoanelor înregistrate li se dă, la alegere, o brățară sau un lăntișor cu plăcuțe pe care este gravată informația că instrucțiunile anticipate de îngrijire se află în posesia lor și numărul de telefon la care pot fi contactați.

Accesul la documente este permanent, indiferent de oră sau zi din săptămână.

Instrucțiunile anticipate de îngrijire pot fi depuse și păstrate și electronic, astfel încât la ele să se aibă acces la orice oră, în orice zi a săptămânii și de oriunde în lume.

Organizația care se ocupă de acest lucru este **Australian Living Will* Registry**. Pentru o taxă (la data actuală de 155 dolari de persoană) organizația păstrează documentul și îl pune la dispoziție când este necesar.

Persoanele înregistrate primesc o brățară, un card și etichete care pot fi lipite pe permisul de condus, cardul de pensionar etc., pe toate fiind scris că instrucțiunile anticipate de îngrijire ale persoanei respective se află în păstrarea oficiului (și metodele de contactare a oficiului). Oficiul contactează anual persoanele înregistrate pentru a verifica dacă instrucțiunile anticipate de îngrijire mai sunt sau nu curente. Adresa electronică este <http://auslwr.com/>.

*Întrucât instrucțiunile anticipate de îngrijire au nume diferite în diferite state, iar oficiul funcționează în întreaga Australie, pentru conveniență s-a decis folosirea sintagmei "living will".

Formulare și surse de informații

Australia de Sud

-Law of Property Act 1936, ss 34(2), 41 și 41AA

-Powers of Attorney and Agency Act 1984

-Guardianship and Administration Act 1993

-Consent to Medical Treatment and Palliative Care Act 1995

- Enduring Power of Attorney Kit
- Enduring Power of Guardianship Kit
- Anticipatory Direction Form
- Contact Information Form
- Statement of Choices

Australia de Vest

- Guardianship and Administration Act 1990
- Property Law Act 1969, ss 9 și 12
- Enduring Power of Attorney Kit
- Enduring Power of Guardianship Kit
- Statement of Choices Form

NSW

- Guardianship Act 1987
- Coveyancing Act 1919, s 38
- Powers of Attorney Act 2003, s 7(2)
- Protected Estates Act 1983
- Planning Ahead – Appointment of Enduring Power of Attorney Form
- Plannimng Ahead – Guide and Appointment of Enduring Guardian Form
- Care Directive Fact Sheet
- Advance Health Care Directive Form
- Advance Health Care Directive Form – Short Version

Queensland

- Powers of Attorney Act 1998
- Guardianship and Administration Act 2000
- Property Law Act 1974 ss 34(2), 45 și 47
- Enduring Power of Attorney – Short Form
- Enduring Power of Attorney – Long Form

- Statement of Choices – Aged Care
- Statement of Choices (for people not having legal capacity)
- Advance Care Plan Information Booklet
- www.respectingpatientchoices.org.au

- Advance Care Plans Contact Sheet
- Advance Care Plans Infosheet
-
- www.health.wa.gov.au/advancedhealthdirect/ive/home/

- Advance Health Care Directive (for use in residential aged care facilities)
- Summary Sheet - Advance Health Care Directive (for resident’s medical records in residential aged care facilities)
- Using Advance Care Directive
- End of Life Care
-
- www.planningaheadtools.com.au/part/7/10/43
- www.scu.edu.au/aslarc/index.php/8/

- Advance Health Care Directive Form
- Respecting Patient Choices Booklet
-
- www.planningaheadtools.com.au/part/7/10/43

Victoria

- Guardianship and Administration Act 1986
- Property Law Act ss 73, 73A și 73B
- Instruments Act 1958
- Medical Treatment Act 1988
- Form to Appoint Enduring Power of Attorney (Financial)
- Form to Appoint Enduring Power of Attorney (Medical Treatment)
- Enduring Power of Guardianship

- Advance Care Plan – Competent Person
- Advance Care Plan – Non Competent Person
- Respecting Patient Choices Booklet
- Statement of Choices for Aged Care
- www.legislation.vic.gov.au
- www.respectingpatientchoices.org.au

În statul Victoria se mai poate completa și formularul *Refusal of Medical Treatment*.

Instrucțiunile anticipate ale Părintelui Roman Braga

Versiunea în limba engleză

I am an Orthodox Christian and an Orthodox Priest. I make this statement of my wishes a part of my Durable Power of Attorney for Health Care.

If I am not competent to make my own health care decisions, I state that I want all decisions about my medical care to be made in accordance with this document and my Durable Power of Attorney for Health Care.

Orthodox Christians believe that in death life is transformed by the power of Christ's death and resurrection into eternal life. Because of this belief, it is not always necessary to use every possible means to resist death. I ask that if I become terminally ill that I be fully inform of this fact so that I can prepare myself spiritually and emotionally for my eternal destiny with God.

If I am not competent to make my own health care decisions, I direct that the following be done for me. I direct that my advocate (and any agent, surrogate or health care provider) carry out my wishes expressed here and that I be cared for in

accordance with the Holy Tradition and the teachings and values of the Orthodox Christian faith.

If I am dying or in an irreversible coma or persistent vegetative state and there is no hope for recovery, I direct that no death delaying treatment be started or continued for the sole purpose of prolonging my life. I direct that be given medications and treatments to relieve pain even if this results in shortening my life, but not for the purpose of ending my life.

I ask that I be cared for by my Christian community, family, friends and health care providers in a dignified and compassionate manner. Please keep my mouth and lips moist, please touch and comfort me and please read my favorite prayers and passages from the Bible to me. Please ensure that I am given the opportunity to receive the Sacraments if possible. I ask my Christian community, friends and family to join me in prayer as I prepare for death and that they continue to pray for me after death. Please care for me in accordance with Holy Tradition and the teaching and values of the Orthodox Christian faith.

I direct that after my death my body be handled in accordance with Holy Tradition and the teaching and values of the Orthodox Church. If I have donated any of my organs or if there is an autopsy performed on my body, it should be done in a manner that will best prepare my body for an Orthodox funeral and burial. I asked that I be buried in accordance with Holy Tradition and the teaching and values of the Orthodox Church.

Versiunea în limba română

Sunt creștin ortodox și preot ortodox. Fac această expunere a dorințelor mele ca parte a Împuternicirii de lungă durată pentru îngrijirea sănătății. Dacă nu sunt capabil să iau singur hotărâri legate de îngrijirea sănătății, declar că vreau ca toate deciziile legate de îngrijirea mea medicală să fie făcute în concordanță cu acest document și cu Împuternicirea pe lungă durată pentru îngrijirea sănătății.

Creștinii ortodocși cred că în moarte viața este transformată de puterea morții și învierii lui Hristos în viața eternă. Datorită acestei credințe nu este întotdeauna necesar să fie folosite toate mijloacele posibile pentru a rezista morții. Cer ca, dacă voi fi bolnav în faza finală, să mi se dea informații complete despre acest lucru, astfel încât să mă pot pregăti spiritual și emoțional pentru destinul meu etern în Dumnezeu.

Dacă nu sunt competent să-mi iau singur deciziile pentru îngrijirea sănătății, îmi exprim voința că să fie făcute pentru mine următoarele lucruri. Îmi exprim voința ca reprezentantul meu (și orice agent, persoană care mi se substituie [legal] sau cei care acordă îngrijirea sănătății) îndeplinesc dorințele pe care mi le-am exprimat aici și

că voi fi îngrijit în conformitate cu Sfânta Tradiție și învățăturile și valorile credinței creștine ortodoxe.

Dacă sunt pe moarte sau într-o comă ireversibilă sau într-o stare vegetativă persistentă și nu există speranțe de recuperare, îmi exprim dorința să nu se înceapă sau continue nici un fel de tratament numai cu scopul de a mi se prelungi viața. Îmi exprim dorința să mi se dea medicamente și să mi se facă tratamente pentru a-mi alina durerile, chiar dacă acestea au ca rezultat scurtarea vieții, dar nu cu scopul de a mi se pune capăt vieții.

Îmi exprim dorința să fiu îngrijit în mod demn și cu compasiune de comunitatea mea creștină, familie, prieteni și cei care acordă îngrijirea sănătății. Rog să mi se păstreze buzele și gura umede, rog să fiu atins și mângâiat, rog să mi se citească rugăciunile și pasajele mele favorite din Biblie. Rog să mi se asigure posibilitatea să primesc Sfintele Taine dacă este posibil. Rog comunitatea mea creștină, prietenii și familia să mi se alătore în rugăciune în timp ce mă pregătesc pentru moarte și să continue să se roage pentru mine și după moarte. Rog să fiu îngrijit în conformitate cu Sfânta Tradiție și cu învățăturile și valorile credinței creștin-ortodoxe.

Îmi exprim dorința ca după moartea mea trupul să-mi fie tratat în conformitate cu Sfânta Tradiție și cu învățăturile și valorile Bisericii Ortodoxe. Dacă îmi voi fi donat oricare dintre organe și dacă se face autopsia trupului meu, acestea trebuie făcute în așa fel încât să-mi pregătească cât mai bine trupul pentru slujba și înmormântarea creștin-ortodoxă. Îmi exprim dorința să fiu înmormântat în conformitate cu Sfânta Tradiție și cu învățăturile și valorile Bisericii Ortodoxe.

HOTĂRÂREA SFÂNTULUI SINOD DIN 5 IULIE 2012

PRIVIND INCINERAREA

[La ședința din 5 iulie 2012] Sfântul Sinod a hotărât menținerea în vigoare a hotărârii Sfântului Sinod din 15 iunie 1928, reconfirmată prin hotărârea Sfântului Sinod din 20 februarie 1933, care prevede că "preoții sunt datori să prevină din vreme pe enoriași, atrăgându-le atenția că, în cazul când cineva dintre ei ar voi să se incinereze, Biserica le va refuza orice asistență religioasă, fie la înmormântare, fie la pomenirea pentru morți după înmormântare. Înainte de oficierea slujbei de înhumare (în mormântare) a unui creștin, preotul slujitor să se informeze de la familia defunctului la care cimitir va fi înmormântat cel decedat. Celor ce totuși au fost incinerați sau se vor incinera din proprie voință să li se refuze orice serviciu religios, atât la înmormântare, cât și la pomenirile pentru morți". În situația în care incinerarea s-a făcut fără voia sau împotriva dorinței celui decedat, din motive obiective (financiare sau legale, legi specifice unor state în care incinerarea este obligatorie), **chiriarhul este singurul care are autoritatea de a acorda sau nu dispensă**, prin economie, în urma studierii amănunțite a fiecărui caz în parte, cu precizarea că, pentru astfel de cazuri, la depunerea urnelor funerare în cripte se poate oficia doar slujba Trisaghionului cu pomenire individuală. Preoții care se abat de la hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române privind practica incinerării morților vor fi oprți de la lucrarea preoțească și trimiși în judecata Consistoriului eparhial spre sancționare. În cazul foștilor preoți, caterisiți sau depuși din treaptă, care săvârșesc slujba de prohodire chiar în incinta crematoriului, episcopii chiriarhi vor sesiza autoritățile competente pentru interzicerea accesului acestora în crematorii și cimitire și pentru sancționarea penală, întrucât folosesc calități mincinoase (de cleric al Bisericii Ortodoxe Române) pentru a obține un folos material injust, păgubind familiile îndoliate (art. 215 alin. (2) Cod penal, infracțiunea de înșelăciune).

Centrele eparhiale vor lua măsurile necesare referitoare la îndatorirea pastoral-misionară de a catehiza credincioșii cu privire la învățătura de credință ortodoxă despre înhumare (în mormântare) și respingerea practicii incinerării, precum și de a acorda atenția cuvenită pastorației individuale a persoanelor îndoliate. De asemenea, centrele eparhiale vor lua măsuri în legătură cu îndatorirea clerului de a promova, inclusiv prin forța exemplului, ajutorarea familiilor îndoliate, pentru ca lipsa banilor să nu fie un motiv de a incinera pe cei decedați, considerând că înhumarea ar fi prea costisitoare. (*Ziarul Lumina*, 27 iulie 2012)

Buletinul de informații comunitare nu este o publicație cu apariție regulată. El este publicat atunci când s-au adunat suficiente informații sau când cititorii cer lămuriri asupra unor probleme speciale. Informațiile din buletin sunt culese și prezentate pe baze voluntare de Gabriela Iana. Toate donațiile făcute pentru buletin intră în fondurile Parohiei "Învierea Domnului" din Adelaide.